

LEWIATAN

Warszawa, 5 marca 2020 r.
KL/84/44/KK/2020

Pani

Beata Małecka-Libera

Przewodnicząca Komisji Zdrowia

Senat RP

Pan

Krzysztof Kwiatkowski

Przewodniczący Komisji Ustawodawczej

Senat RP

Szanowni Państwo,

W związku z zaplanowanym na dzień 5 marca br. (godz. 15:00) posiedzeniem Komisji Zdrowia oraz Komisji Ustawodawczej w sprawie rozpatrzenia ustawy z dnia 2 marca br. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (druk senacki nr 83), Konfederacja Lewiatan przekazuje stanowisko w przedmiotowej sprawie.

Z poważaniem,

Maciej Witucki

Prezydent Konfederacji Lewiatan

member of **BUSINESSEUROPE**

Konfederacja Lewiatan
ul. Żbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel.(+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

Stanowisko Konfederacji Lewiatan w sprawie ustawy z dnia 2 marca br. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (druk senacki nr 83)

Uwagi ogólne:

Konfederacja Lewiatan jest świadoma, że prace nad ustawą z dnia 2 marca br. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (dalej „Ustawa”) wymagają szczególnego podejścia jednak wskazujemy, iż przyjęty w Sejmie tryb prac uniemożliwił partnerom społecznym możliwość jakiegokolwiek odniesienia się do projektu rządowego.

Pismo od pani Marszałek Sejmu z prośbą o stanowisko do projektu wpłynęło do Konfederacji Lewiatan w dniu 4 marca br., czyli 2 dni po uchwaleniu Ustawy.

Zdaniem Konfederacji Lewiatan Ustawa wymaga uzupełnienia o regulacje istotne z punktu widzenia polskich przedsiębiorców. Liczymy zatem, iż nasze uwagi do Ustawy zostaną wzięte pod uwagę podczas prac komisji senackich oraz finalnie w treści uchwały przyjętej przez Senat.

Uwagi szczegółowe:

Polecenia Prezesa Rady Ministrów

Zgodnie z uchwaloną Ustawą Prezes Rady Ministrów, na wniosek wojewody, po poinformowaniu ministra właściwego do spraw gospodarki może, w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, wydawać polecenia obowiązujące m.in. przedsiębiorców (art. 11 ust. 2). Polecenia są wydawane w drodze decyzji administracyjnej i podlegają natychmiastowemu wykonaniu z chwilą ich doręczenia lub ogłoszenia oraz nie wymagają uzasadnienia.

Przyznanie Prezesowi Rady Ministrów kompetencji do wydawania przedsiębiorcom wiążących poleceń jest, zdaniem Konfederacji Lewiatan, zabiegiem zbyt daleko idącym. W Ustawie przewidziano zasady organizowania oraz nakładania na przedsiębiorców zadań na rzecz obronności. Nie ma więc uzasadnienia by Prezes Rady Ministrów dysponował dodatkowym uprawnieniem do wydawania przedsiębiorcom wiążących poleceń w sytuacjach zagrożenia.

W przypadku pozostawienia w Ustawie powyższej kompetencji Prezesa Rady Ministrów, postulujemy by w zakresie poleceń stosowane były reguły kodeksu postępowania administracyjnego.

Zwracamy także uwagę, iż polecenia te mogą być wydawane także ustnie, telefonicznie, za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2019 r. poz. 123 i 730) lub za pomocą innych

LEWIATAN

środków łączności. Treść oraz istotne motywy takiego załatwienia sprawy powinny być utrwalone w aktach w formie protokołu lub podpisanej przez stronę adnotacji (art. 11 ust. 7).

Zdaniem Konfederacji Lewiatan możliwość wydawania poleceń ustnie lub telefonicznie powinna być dopuszczalna tylko wyjątkowo - w trakcie akcji ratowniczych lub innego podobnego działania. Chodzi tutaj o polecenia wydawane na miejscu prowadzenia działań ratowniczych. Nie ma bowiem powodu, aby ustnie wydawać polecenie np. oddania do dyspozycji magazynu na kilka dni.

Proponujemy następujące brzmienie art. 11 ust 7 i dodanie ust. 7a:

7. Polecenia, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą być wydawane także za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2019 r. poz. 123 i 730) lub za pomocą innych środków łączności, w sposób umożliwiający utrwalenie ich treści przez adresata. Treść oraz istotne motywy takiego załatwienia sprawy powinny być utrwalone w aktach w formie protokołu lub podpisanej przez stronę adnotacji.

7a. Polecenia, o których mowa w ust. 1 i 2, wydawane w trakcie i w miejscu prowadzenia akcji ratowniczych lub innego podobnego działania o charakterze doraźnym, mogą być wydawane także ustnie lub telefonicznie. Treść poleceń, niezwłocznie po zakończeniu akcji lub działań doraźnych, dokumentuje się w notatce służbowej, której kopię doręcza się adresatowi polecenia.

Jednocześnie postulujemy rezygnację z obarczania przedsiębiorców kosztami przygotowań planistycznych do realizacji zadań nałożonych poleceniem Prezesa Rady Ministrów (art. 11 ust. 4 Ustawy).

Odszkodowanie

Szkody wyrządzone w związku z działaniami mającymi na celu przeciwdziałanie COVID-19 powinny być naprawione. Zgodnie z zasadami ogólnymi do naprawienia szkody obowiązany jest ten, kto szkodę wyrządził z swojej winy (art. 415 Kodeksu cywilnego). Jeżeli przedsiębiorca podejmuje działania z własnej woli, nie ma wątpliwości, że powinien naprawić wyrządzoną przez siebie szkodę. Wykonanie polecenia Prezesa Rady Ministrów będzie jednak obowiązkowe, a zatem i odpowiedzialność za szkody wyrządzone przy tej okazji nie powinna obciążać tylko wykonawcy polecenie. W istocie przecież działania podejmowane na polecenie Prezesa Rady Ministrów będą służyły przede wszystkim interesowi publicznemu.

Obowiązujące przepisy nie przewidują szczególnego reżimu odpowiedzialności za szkody wyrządzone działaniem podjętym na polecenie władzy publicznej. Nie znajdzie tutaj zastosowania art. 417 § 2 ani art. 429 Kodeksu cywilnego.

Tymczasem, wykonując polecenie Prezesa Rady Ministrów może dojść do wyrządzenia szkody osobie trzeciej i to Skarb Państwa powinien być obowiązany do jej naprawy. Granicą odpowiedzialności Skarbu Państwa powinien być wymóg odpowiedniej staranności wykonującego polecenie. Skarb Państwa nie powinien zatem być odpowiedzialny, gdy szkoda została wyrządzona umyślnie lub wskutek niedbalstwa wykonującego polecenie lub przez samego poszkodowanego.

member of BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

Proponujemy dodanie w art. 11 ust. 9:

9. Skarb Państwa jest obowiązany do naprawienia szkody wyrządzonej osobom trzecim przez osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej oraz przedsiębiorców, o których mowa w ust. 2, przy wykonywaniu poleceń Prezesa Rady Ministrów, chyba że szkoda jest wynikiem rażącego niedbalstwa lub działania umyślnego tej osoby prawnej, jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, przedsiębiorcy lub samego poszkodowanego.

Kwestie zatrudnienia

Ustawa ma na celu wyjście naprzeciw wszystkim sytuacjom, w których narasta zagrożenie epidemii i rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych u ludzi i wprowadza niezbędne mechanizmy działania.

Istotną rolę w tych działaniach będą odgrywali pracodawcy i osoby świadczące pracę. Pozytywnie należy ocenić przyznanie pracodawcom prawa do zmiany miejsca pracy w przypadku zagrożenia skutkami COVID-19 (praca zdalna). Jest to jednak rozwiązanie o bardzo ograniczonym zastosowaniu, tam gdzie pracę zdalną umożliwi rodzaj powierzanej pracy.

Ustawa nie wesprze pracodawców z szeregu branż takich jak: produkcja, wytwórstwo, budownictwo czy transport. Należy mieć na uwadze, iż to pracodawcy w najbliższym okresie będą ponosili duże koszty związane z wyzwaniem krajowymi (absencje pracowników) jak i międzynarodowymi (m.in. problemy z dostawami komponentów, części z innych krajów).

Dlatego też proponujemy wprowadzenie rozwiązania, które zmniejszy obciążenia finansowe pracodawców w sytuacji kiedy brak możliwości świadczenia pracy przez pracownika wynika z decyzji właściwego organu.

Ustawa z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa już obecnie traktuje na równi z niezdolnością do pracy z powodu choroby niemożność wykonywania pracy w wyniku decyzji wydanej przez właściwy organ albo uprawniony podmiot na podstawie przepisów o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Jednakże przez okres pierwszych 33 dni (14 dni osoby 50+) za czas niezdolności pracownik otrzymuje wynagrodzenie od pracodawcy.

Proponujemy zatem, aby w przypadku niezdolności do pracy w wyniku wydania decyzji przez właściwe organy pracodawca nie był zobowiązany do wypłaty wynagrodzenia. W takim przypadku pracownikowi należeć się będzie zasiłek chorobowy.

Proponujemy wprowadzenie do Ustawy nowego artykułu 4¹:

4¹. W przypadku niemożności wykonywania pracy przez osobę, która nabyła prawo do zasiłku chorobowego, w wyniku decyzji wydanej przez właściwy organ albo uprawniony podmiot na podstawie przepisów niniejszej ustawy, nie przysługuje wynagrodzenie, o którym mowa w art. 92 ust. 1 pkt 1) ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. 2019 r., poz. 1040 t.j.).

LEWIATAN

Niezależnie należy rozważyć wprowadzenie wsparcia dla pracodawców i pracowników w przypadku wydania aktów wykonawczych takich jak:

- rozporządzenie ministra właściwego ds. zdrowia ogłaszające stan zagrożenia epidemicznego lub stan epidemii (już obowiązuje takie rozwiązanie) albo
- wprowadzane Ustawą uprawnienie dla Rady Ministrów do wydania rozporządzenia ws. zagrożonego obszaru i podejmowanych działań.

Skutkiem takich rozporządzeń może być czasowe ograniczenie funkcjonowania określonych instytucji lub zakładów pracy albo kwarantanna. Tym samym zawieszenie działalności, świadczenia pracy w wyniku wydania ww. rozporządzeń będzie prowadziło do powstania dodatkowych obciążeń po stronie pracodawców w okresach przestoju.

Ceny maksymalne dla produktów leczniczych

Ustawa wprowadza ceny maksymalne dla produktów leczniczych wykorzystywanych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19.

Z uwagi na nadzwyczajną sytuację wprowadzenie komentowanego przepisu jest zasadne. Postulujemy jednak by obwieszczenie Ministra Zdrowia, o którym mowa w Ustawie obowiązywało przez czas określony, nie dłużej niż 90 dni.

Proponujemy dodanie w art. 8 ust. 2:

2. Obwieszczenie, o którym mowa w ust. 1 wydaje się na czas określony, nieprzekraczający 90 dni.

Zmiany w ustawie o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi

Postulujemy także konieczność doprecyzowania art. 46d ust. 5 zmienianej ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (art. 25 pkt 4 Ustawy), dotyczącego możliwości przejęcia na rzecz Skarbu Państwa „*produktu, wyrobu, środka albo sprzętu lub aparatury*”. Wskazana regulacja daje możliwość zajęcia nie tylko danego produktu, ale również całej linii produkcyjnej, co znacząco ogranicza swobodę działalności gospodarczej. W przepisie nie ma przy tym mowy o jakiegokolwiek rekompensacie lub odszkodowaniu na rzecz przedsiębiorcy, zarówno za samo przejęcie, jak i ewentualne szkody. Powyższe zastrzeżenie stanowi przejaw niezasadnego obciążania producentów kosztami, na które nie mają oni wpływu.

Jednocześnie postulujemy by obwieszczenia Ministra Zdrowia, o których mowa w art. 46f ust. 2, obowiązywały przez czas określony, tj. 90 dni.

Przepisy przejściowe

W związku z tym, że celem Ustawy jest zapobieganie i zwalczanie wirusa COVID-19, w naszej opinii czasowe ograniczenie stosowania jej przepisów powinno dotyczyć również art. 8 ustawy

member of **BUSINESSEUROPE**

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

LEWIATAN

(traktującego o cenach maksymalnych produktów leczniczych, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych).

Proponujemy brzmienie art. 36 ust. 1:

1. Przepisy art. 3–6, art. 8 i art. 10–14 tracą moc po upływie 180 dni od dnia wejścia w życie ustawy.

Jednocześnie proponujemy dodanie do art. 36 ust 3, wskazującego, że wraz z wygaśnięciem przepisów Ustawy, moc obowiązującą utracą również obwieszczenia wydane na ich podstawie.

Proponujemy dodanie w art. 36 ust.3:

3. Obwieszczenia wydane na podstawie przepisów ustawy, tracą moc wraz z wygaśnięciem przepisów, na których podstawie zostały wydane.

Konfederacja Lewiatan, KL/84/44/KK/2020

Warszawa, 5 marca 2020 r.

member of BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel.(+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

